

SELLODUOMATERIAALIN LISTAUS JA ARVIOINTI

Ohjelmistoluettelo selloduoille

Musiikin koulutusohjelma
Musiikkipedagogi
Opinnäytetyö
5.12.2008

Juuli Ilmonen ja Johanna Tarkkanen

Mteropolia Ammattikorkeakoulu Musiikin koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto Musiikkipedagogi
Tekijä Juuli Ilmonen ja Johanna Tarkkanen		
Työn nimi Selloduomateriaalin listaus ja arviointi – Ohjelmistoluettelo selloduuille		
Työn laji Opinnäytetyö	Aika Joulukuu 2008	Sivumäärä 17 + 19
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyömme koostuu ohjelmistoluettelosta, konsertista, konsertin taltioinnista ja raporttiosasta. Ohjelmistoluettelossa olemme arvioineet ja listanneet löytämämme selloduomateriaalin kolmeen eri kategoriaan. Tästä materiaalista olemme valinneet parhaimmat selloduot esitettäväksi konsertissa, josta tulee liitteeksi tallenne. Raporttiosassa kerromme tämän prosessin etenemisestä ja toteutuksesta.</p> <p>Ohjelmistoluettelon selloduoteoksien arvioinnin perusteena käytimme kolmea eri määritettä: vaikeustaso, kappaleiden musiikillinen toimivuus ja pedagogiset ominaisuudet. Ohjelmistoluettelo etenee helpoista duoista vaikeampiin. Jaoinme selloduot kolmeen eri kategoriaan vaikeustason mukaan, ja näiden kategorien sisällä kappaleet ovat aakkosjärjestyksessä. Arvioinnin pohjana käytimme Suomen musiikkioppilaitosten liiton sellonsoiton tasosuoritusten sisällöt ja arvioinnin perusteet –internetsivustoa. Ohjelmistoluetteloon olemme keränneet materiaalia muunmuassa taidekorkeakoulujen kirjastojärjestelmä Arscasta, opettajiltamme, ja Seinäjoen kaupunginkirjastosta.</p> <p>Laatimaamme ohjelmistoluetteloita voivat hyödyntää kaikki sellistit sopivaa opetus- ja esiintymismateriaalia etsiessään</p> <p>Konsertin järjestämme Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kamarimusiikkisalissa 21.11.2008, missä yhteydessä myös taltioimme konsertin teokset.</p>		
Teos/Esitys/Produktio Opinnäytetyön raportti, ohjelmistoluettelo selloduuille, konsertti, tallenne		
Säilytyspaikka Helsingin ammattikorkeakoulu Metropolia kirjasto/Ruoholahti		
Avainsanat sello, sellot, selloduot, duot, kamarimusiikki, teosluettelot, ohjelmistoluettelo, ohjelmistot		

Degree Programme in Classical Music		Specialisation Music education
Author Juuli Ilmonen and Johanna Tarkkanen		
Title Listing and Categorising of Cello Duo Repertoire		
Type of work Final Project	Date December 2008	Pages 17 + 19 appendices
<p>ABSTRACT</p> <p>This final project consists of four parts: a listing of cello duo repertoire, a concert, a recording and a project report. We gathered cello duo repertoire, evaluated it and placed the pieces into three categories. We chose the best duos from this material to be played at a concert. In the project report we describe the execution and progress of the project.</p> <p>We used three definitions to evaluate the cello duo material: the level of difficulty, artistic value and pedagogical possibilities. We divided the duos into three groups according to their level of difficulty from easy pieces to more difficult ones. Within each of the three categories, the pieces are listed in an alphabetical order. We gathered duo material from the Finnish Art University Libraries (ARSCA) catalogue, from our teachers and from the Seinäjoki Town Council Library.</p> <p>All cellists can use the listing of duo repertoire when searching material for teaching and performing.</p> <p>The concert was held in the Chamber Music Hall of Southern Ostrobothnia Music Institute on 21st November 2008, where the pieces were also recorded.</p>		
Work / Performance / Project Project report, listing of the cello duo repertoire, concert, recording		
Place of Storage Helsinki Polytechnic Metropolia library/Ruoholahti		
Keywords cello, cellos, cello duos, duos, chamber music, listing of repertoire, repertoire		

SISÄLLYS

1 Johdanto	1
2 Prosessin kulku	3
2.1 Aineiston hankinta	3
2.2 Ohjelmiston soittaminen ja arviointi.....	3
2.3 Arvioinnin lähtökohtia	3
2.3.1 Vaativuustaso.....	4
2.3.2 Musiikilliset ominaisuudet.....	4
2.3.3 Pedagogiset ominaisuudet	5
2.3.4 Aikakausinäkymiä.....	6
2.4 Esittelykonsertti.....	7
3 Esittelykonsertin ohjelma	9
3.1 Lajos Papp: 15 pientä selloduokappaletta	10
3.2 Georg Philipp Telemann: Kaanon	10
3.3 Arcangelo Corelli: Grave, Robert Schumann: Fleur de Lotus ja Johann Sebastian Bach: Aria	11
3.4 Giacomo Cervetto: Divertimento I g-Moll Op. 4.....	12
3.5 Sebastian Lee: Duo nro.6	12
4 Yhteenveto	13
LÄHTEET.....	15
LIITTEET	
Liite 1: Ohjelmistoluettelo selloduoille	
Liite 2: Konserttimainos	
Liite 3: Konsertin käsikirjoitus	
Liite 4: Esittelykonsertin otokset DVD-levy	

1 Johdanto

Opinnäytetyömme tarkoituksena on selloduomateriaalin kerääminen ja sen arvioiminen sekä esittelykonsertin järjestäminen arvioimamme ohjelmistomateriaalin meidän mielestämme parhaista paloista. Prosessin edetessä päätimme tehdä ohjelmistosta listan, josta muidenkin olisi tarvittaessa helppo löytää materiaalia erilaisiin käyttötarkoituksiin. Oltuamme yhteydessä muiden sellistien, oppilaiden ja opettajien kanssa huomasimme, että kiinnostusta ja tarvetta tällaiselle sellomateriaalin listaukselle olisi paljon. Kohderyhmämme on kaiken ikäiset ja tasoiset sellistit, musiikkiopiston oppilaat ja opettajat, sekä muut aiheesta kiinnostuneet henkilöt.

Tämän aiheen valitsimme, koska vastaavaa listausta selloduomateriaalista ei ole ennenkin tehty ja ajattelimme, että tästä olisi hyötyä niin meille itsellemme kuin myös muillekin sellisteille. Aihe tuntui läheiseltä myös siksi, että olemme tottuneet soittamaan yhdessä pienestä asti ja yhteismusisointi on välillämme toiminut aina hyvin. Tapamme ymmärtää ja lähestyä musiikkia on samankaltainen, joten on helppo aistia mitä toinen yrittää tietyissä kohdassa ilmaista soitollaan. Sanattoman viestinnän avulla tulkinnalliset asiat, suunnat ja nyanssit muodostuvat helposti kun toinen vastaa siihen mitä toinen on tekemässä ilman, että asiasta tarvitsee liiaksi keskustella. Asian huomaa parhaiten kun soitamme jotain kappaletta prima vistana.

Halusimme tietää minkälaista materiaalia selloduolle on kirjoitettu/ sovitettu ja mihin eri käyttötarkoituksiin se soveltuu. Jokaisen kappaleen ja vihon läpi soitettuamme kirjoitimme ylös hyviä ja huonoja puolia, joita teoksista löysimme.

Lisäksi määrittelimme arvostelukriteerit kappaleisiin niiden pedagogisten, musiikillisten ja vaikeustasoon liittyvien ominaisuuksien perusteella.

Konsertin järjestimme Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tiloissa, sillä teimme hankesopimuksen työstämme kyseisen oppilaitoksen kanssa. Musiikkiopisto saa myöhemmin käyttöönsä laatimamme aineiston. Halusimme järjestää konsertin Seinäjoella, koska olemme molemmat Etelä-Pohjanmaan

musiikkiopiston kasvatteja, ja myös selloduomme on perustettu musiikkiopistoaikoinamme.

Raportissamme kerromme ensin miten prosessimme on edennyt aineiston hankinnasta aina sen esittelykonserttiin asti. Lopuksi teemme yhteenvedon projektista, jonka jälkeen on löydettävissä käyttämämme lähteet sekä työhömmme kuuluvat liitteet.

2 Prosessin kulku

2.1 Aineiston hankinta

Ensin kokosimme yhteen kaiken vuosien mittaan yhdessä soittamamme materiaalin (esim. Haydn 1988, 4 Duette für Violoncelli; ja Cello-Duette Originalwerke der Frühklassik 1962.) minkä jälkeen keräsimme eri pääkaupunkiseudun kirjastoista kaikki mahdolliset selloduolle sävelletyt teokset, jotka sillä hetkellä olivat lainattavissa. Päätimme kuitenkin olla ottamatta mukaan listaukseemme säästyksellisiä selloduoja, koska halusimme rajata työmme aiheen pelkästään kahdelle sellolle sävellettyihin teoksiin.

2.2 Ohjelmiston soittaminen ja arviointi

Seuraava vaihe oli alkaa soittaa näitä teoksia läpi ja arvioida niiden soitannollisia ja pedagogisia ominaisuuksia, sekä miettiä minkä tasoiselle soittajalle kukin sävellys parhaiten soveltuu. Samalla aloimme kerätä ohjelmistoluetteloa, johon kirjoitimme arvion jokaisesta teoksesta, näin työmme suunta sekä teosten arviointikriteerit alkoivat selkiytyä.

2.3 Arvioinnin lähtökohtia

Päätimme tarkastella teoksia kolmelta eri kantilta, koska mielestämme näin sellistit saisivat luettelostamme irti suurimman mahdollisimman hyödyn.

Arviointikriteerimme olivat seuraavat:

1. teosten vaatavuustaso
2. musiikilliset ominaisuudet
3. pedagogiset ominaisuudet

Nämä kyseiset kriteerit antavat selkeän kuvan siitä minkä tasoiselle sellistille teokset sopivat soitettavaksi, minkä tyylistä materiaali on ja kuinka hyvin se sopii opetuskäyttöön.

2.3.1 Vaativuustaso

Suuntaviittana arvioinnissa käytimme Suomen musiikkioppilaitosten liiton laatimaa sellonsoiton tasosuoritusten sisällöt ja arvioinnin perusteet -vihkosta, mutta pääosin olemme jakaneet kappaleet vaikeustason perusteella kolmeen eri ryhmään jotka ovat: aloittelijoille sopivat (Perustaso 1.), keskivaikeat (Perustaso 2. ja 3.) ja vaativat (D-kurssin tasoiset). (Sellon tasosuoritusvaatimukset 2005.)

2.3.2 Musiikilliset ominaisuudet

Kiinnitimme huomiota sävellysten rytmikkaan, soivuuteen ja nyansointiin, koska nämä kolme elementtiä määrittävät sävellyksen soitettavuuden ja laadun.

Rytmiikan osalta totesimme joissain teoksissa heikkoudeksi sen, jos molemmissa stemmoissa oli liikaa samaan aikaan tapahtuvaa rytmistä liikettä. Tällöin sävellys ei etene minnekään varsinkaan, jos harmonia ei samaan aikaan tue rytmikkaa. Myös jos samanlainen rytmien aihe vuorottelee liian monta kertaa peräkkäin stemmojen välillä, alkaa sointi kuulostaa helposti köyhältä ja jankkaavalta. Rytmisesti hyvin toimivissa sävellyksissä on stemmojen välillä jännitteitä ja karaktäärejä luovat rytmit tukevat toisiaan ja ovat vaihtelevia. (Esimerkkiteos hyvästä rytmikasta: Popper, Suite für zwei Violoncelli)

Hyvin soivissa teoksissa oli yleisesti havaittavissa kontrapunktisia sävellystapoja mm. vastakkaisliikkeitä, pidätyksiä ja harmoniaa tukevaa rytmikkaa. Kaksi samassa rekisterissä soivaa jousisoitinta kuulostavat helposti yhdessä tukkoisilta. Jos stemmoja ei ole kirjoitettu tarpeeksi kauas toisistaan, sointi voi kuulostaa yhdeltä massalta, eivätkä sointivärit ja harmoniat pääse oikeuksiinsa. Joidenkin alkeistason sävellysten kohdalla oli mukava havaita, että vaikka soittajan taidot eivät vielä riitä teknisesti kovin vaikeisiin suorituksiin, voi sävellys silti olla kirjoitettu hyvin täyteläisen kuuloisesti soivaksi. (Esimerkki hyvin soivasta teoksesta: Papp 1973, 15 Kleine Violoncelloduos.)

Nyansoinnin osalta kiinnitimme huomiota siihen, että eri editioilla ja eri aikakausien sävellyksissä oli hyvinkin suuria eroja nyanssien kirjoittamisessa. Mitä lähemmäs nykymusiikkia tultiin (ja jos teos oli alunperin kirjoitettu nimenomaan kahdelle sellolle) oli nyansseihin kiinnitetty tarkempaa huomiota, mikä auttaa soittajaa hahmottamaan paremmin kokonaiskuvaa sävellyksen luonteesta ja soittotavasta. (Esimerkki teoksesta, johon on kirjoitettu paljon monipuolista nyansiikkaa: Wanek 1996, 7 Aphorismen für 2 Violoncelli.)

2.3.3 Pedagogiset ominaisuudet

Jaoimme aineiston pedagogisilta ominaisuuksiltaan kahteen osaan:

1. Molemmat stemmat ovat suurinpiirtein yhtä vaativia, jolloin teoksia voi soittaa esim. kaksi samantasoista oppilasta. (Esim. Violoncelloduos 1. ja 2.)
2. Tuntimateriaaliksi hyvin soveltuvat teokset; alkeistasolla oppilaan stemma on helpompi kuin opettajalla, ja myöhemmässä vaiheessa opettaja säästää oppilasta hänen soittaessaan haastavampia teoksia. (Esim. Servais 1922, Six Caprices pour Violoncelle avec accompagnement d'un Violoncelle II. ad. lib.)

Kun kahlasimme materiaalia läpi, alkoivat eri pedagogisten kokoelmien hyvät ja huonot puolet hahmottua. Alussa oli erittäin vaikeaa tiedostaa ja eritellä mikä vihko oli hyvä ja mikä huonompi. Vähitellen joukosta alkoivat hahmottua pedagogisesti korkeatasoisemmat vihot.

Havaitsimme hyvissä opetusaineistoissa seuraavanlaisia yhtäläisyyksiä:

1. Alkeistason vihoissa on selkeästi kerrottu mitä teknistä tai musiikillista asiaa kukin sävellys pääasiassa harjoittaa. (Esim. Applebaum 1963/1991, Duets for Strings.)
2. Alkeistason vihoissa ei edetä liian nopeasti, vaan yhtä vaikeaa asiaa varten on monenlaisia harjoituksia, joissa oppilas saa toiston avulla kehittää taitojaan. (Esim. Legg 1990, Position Jazz.)
3. Kun vaativissa duoetydeissä ja -kappaleissa oppilaan stemma on esimerkiksi hyvin nopea ja haastava toisen stemman ollessa laulavampi, kääntyy

kappaleen roolitus toisinpäin ja melodiaksi muodostuukin toinen stemma. Tämä auttaa suuremman linjan hahmottamisessa kääntäen huomiota pois sävellyksen mahdollisista teknisistä vaikeuksista. (Esim. Lee 1921, *Melodische und Progressive Übungen*.)

2.3.4 Aikakausinäkymiä

Huomasimme selloduoja läpikäydessämme, että alunperin selloduolle sävellettyä materiaalia löytyy eniten vanhemmilta musiikin aikakausilta. Selloduolla on historiassa pitkät perinteet, jotka johtavat aina barokin aikaan asti. Sellon esi-isä gamba soveltuu äänellisesti ja soitto-ominaisuuksiensa puolesta mainiosti selloduomusiikin soittamiseen, ja esimerkiksi Kummerin duot heräävät henkiin, kun niitä soitetaan barokkisoittimilla. Vanhempien aikojen ja nykypäivän nuottimateriaalin välillä huomasimme selkeitä eroavaisuuksia.

Vanhemmassa musiikissa on tietynlainen oma luonteensa ja äänenkäytöllisesti gamba soveltuu tähän tarkoitukseen hyvin, sillä vapaita kieliä käyttämällä saadaan monien selloduojen luonne tavoitettua paremmin. Yleensä vapaakielten käyttöä koitetaan välttää siksi, ettei niille ole juuri mahdollista soittaa vibratoa. Esimerkiksi juuri Kummerin selloduoissa kuitenkin vapaakielten sointi tuo juuri oikean sointivärin ja luonteen kappaleeseen. (Reel 2007, 37.)

Uudemmassa musiikissa taas on haettu soittotapoja, jotka sopivat paremmin moderneille soittimille. Nykypäivän soittimien ominaisuudet mahdollistavat monipuolisemman soitto- ja äänenkäyttötapojen hyödyntämisen sävellettyä uudempaa musiikkia kahdelle sellolle. Esimerkiksi Wanekin 7:ssä Aforismissa on merkitty tarkasti miten äänet tulee soittaa. Säveltäjä on ilmaissut merkinnöissään miten hän haluaa soittajan soittavan äänet, ja on erilaisilla kontrapunktisilla menetelmillä osannut hyödyntää kahden samassa rekisterissä soivan instrumentin soinnilliset mahdollisuudet.

2.4 Esittelykonsertti

Opinnäytetyön aiheen alkaessa muotoutua lopulliseen muotoonsa otimme yhteyttä Etelä-pohjanmaan musiikkiopiston rehtori Jarmo Anttilaan. Kerroimme mistä aiheesta olemme työmme tekemässä ja neuvottelimme hänen kanssaan mahdollisen hankesopimuksen solmimisesta. Yhteisymmärryksen löydyttyä sovimme palaavamme asiaan tarkemmin, kun työmme olisi saatu hyvin aluille, jolloin hän voisi mahdollisesti tuoda esiin omia ideoitaan aiheesta.

Solmimme musiikkiopiston kanssa hankesopimuksen, ja keskustelimme Jarmo Anttilan kanssa konsertin mahdollisesta paikasta sekä ajankohdasta. Olisimme halunneet järjestää konsertin Seinäjoen Kaupungintalon valtuustosalissa sen sopivan koon ja meille mieluisen akustiikan takia. Otimme yhteyttä Seinäjoen kaupungin kulttuuritoimeen, mutta salin ollessa varattu kaikkina meille mahdollisesti sopivina konserttipäivinä, päätimme selvittää muita vaihtoehtoja konserttipaikaksi. Otimme uudelleen yhteyttä rehtori Jarmo Anttilaan, varasimme käyttöömmme Seinäjoen musiikkiopiston kamarimusiikkisalini ja löimme lukkoon konserttipäivän ajankohdan.

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto mainosti konserttiamme. Rehtori kertoi siitä musiikkiopistossa jaettavassa viikkotiedotteessa, ja lisäksi olimme kertoneet suullisesti konsertista Seinäjoella toimiville muusikoille jo aiemmin, joten sana kiiri eteenpäin ja ihmiset tulivat itse kyselemään konsertin ajankohtaa.

Teimme myös mainoksia konsertista. Lähipiirimme jakoi mainokset Seinäjoella ja lähialueella musiikkikoulujen seinille sekä muihin tyypillisiin mainospaikkoihin. Lisäksi konsertistamme oli ilmoitus Etelä-Pohjanmaa – lehdessä konserttia edeltävällä viikolla.

Mielestämme konserttiprojekti onnistui todella hyvin kokonaisuudessaan. Konsertin järjestelyt sujuivat mutkattomasti, ja yhteistyö eri tahojen kanssa (musiikkiopisto, Sibelius-Akatemian Seinäjoen toimipiste, eri mainospaikat) sujui joustavasti. Yleisöä tuli paikalle juuri sopiva määrä tilan kokoon ja tilaisuuden intiimiin henkeen nähden, ja yleisöltä saamamme palaute oli hyvää.

Juuri samaan aikaan järjestettiin Seinäjoella toinenkin konsertti, johon suurin osa musiikkiopiston opettajista oli osaksi työnsä puolesta velvoitettu menemään. Tämän vuoksi monet ihmiset juuri siitä tärkeimmästä kohderyhmästäme jäivät saapumatta paikalle, mikä oli todella harmillista.

Teimme konsertista taltiointin, mutta kuvasimme jokaisen sävellyksen myös erikseen ennen konserttia. Totesimme, että konsertissa kuvaamamme nauhamateriaalin ääni ei ollut tarpeeksi hyvä johtuen kameran asettelusta liian lähelle lavaa. Toinen selloista tuli nauhalle kovempaa, eikä balanssi ollut riittävän hyvä. Päätimme tästä johtuen käyttää opinnäytetyöhön liitettävänä tallenteena erikseen äänittämiämme sävellyksiä, jotka lopulliseen muotoonsa editoi Tuomas Elsilä.

Kaikin puolin konsertista jäi kuitenkin todella hyvä mieli niin meille itsellemme kuin palautetta antaneelle yleisöllemmekin. Saimme jopa kutsun Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kamariorkesterin solistiksi selloduona.

3 Esittelykonsertin ohjelma

Valitsimme konserttiin tulevat teokset sillä perusteella, että ne edustavat mielestämme tyyliensä/tasonsa parhaimmistoa. Joukossa on sävellyksiä aloittelijatasoisista hyvin helpoista teoksista aina ammattitason haastavampiin teoksiin saakka.

Mukana on musiikkia hyvin monipuolisesti eri aikakausilta mm. barokkia, romantiikkaa, klassismia ja uutta musiikkia. Näiden eri aikakausien sisällä teimme valinnan vielä teosten tyylien perusteella. Esimerkiksi klassismin ajalta halusimme valita Leen sellodueton (Op. 60, nro.6) sen edustaessa tyypillistä sonaattimuotoa, ja koska se on kirjoitettu jo alunperin selloduolle. Sen pariin samalta aikakaudelta otimme Telemannin kaanonin kahdelle matalalta soivalle instrumentille, sillä kaanonmuoto erilaisuudessaan tuo hyvää vastapainoa sonaattimuotoiselle Lee:n duetolle. Lisäksi halusimme ottaa ohjelmaan Cerveton Divertimenton siitä syystä, että olimme soittaneet kappaletta omaksi iloksemme kuluneen vuoden aikana ja halusimme nyt esittää sen.

Uuden musiikin osalta päätimme valita teokseksi Lajos Pappin 15 pientä selloduokappaletta. Tämä teos sopii tasoltaan mainiosti aloittelijalle, sillä vasen käsi liikkuu hyvin suppealla alueella, eikä teoksessa vaadita kovin vaativaa jousitekniikkaa. Rytmikka ei myöskään ole aloittelijatasoiselle sellistille liian haastavaa.

Romantiikan ja barokin ajalta valitsimme soitettavaksi kolme pientä teosta. Teokset on valittu Pour le jeune violoncelliste, A deux violoncelles -vihosta, joka koostuu tunnetuista klassisen musiikin teoksista, joista on sovitettu versiot selloduolle. Sävellysten melodiat on sellolle kääntänyt ja sovittanut L.R. Feuillard, ja niihin toisen sellon säestävän stemman on sovittanut P. Ruysen. He ovat onnistuneet työssään todella hyvin. Sävellykset soivat leveästi ja muhevasti jopa pelkästään kahden jousisoittimen soittamana. Teokset soveltuvat sovituksensa ansiosta todella hyvin opetuskäyttöön, koska opettaja voi omalla instrumentillaan säestää oppilaan soittamaa melodiastemmaa.

Kenties kaikkein tärkein kriteeri valitessamme esitettäviä teoksia oli kuitenkin niiden kamarimusiikilliset ominaisuudet. Kiinnitimme huomiota siihen, miten samassa rekisterissä soivien instrumenttien äänelliset ja tekniset rajoitteet sekä mahdollisuudet oli otettu sävellettäessä/ sovittaessa huomioon.

3.1 Lajos Papp: 15 pientä selloduokkappaletta

Lajos Papp on suhteellisen tuntematon unkarilainen säveltäjä, joka on tehnyt sarjan selloduolle. Sarja koostuu viidestätoista pienestä osasta. Osat soveltuvat hyvin myös aloittelijoille vaativuustasonsa puolesta, sillä niissä vasen käsi liikkuu hyvin suppealla alueella, jolloin aseisiin ei juuri ole tarvetta mennä. Melodiassa ja rytmikassa voi havaita slaavilaista tuntua, ja vaikka sävellykset ovat tasoltaan helppoja soittaa, on musiikki hyvin soivaa ja soljuvaa.

Ihastuimme tässä teoksessa unkarilaiseen karakteriin, rytmikkaan ja harmonioihin. Lajos Papp on Bartok- Kodály -tradition jatkaja, mikä kuuluu hänen teoksissaan. Ensimmäisen kerran primavistasoiton jälkeen luimme ajatuksen kanssa läpi jokaisen osan ja mietimme, mikä kunkin osan erityispiirre on. Teos ei ole vaikea, joten oli alusta lähtien helppo keskittyä nimenomaan teoksen fraseerausasioihin, painotuksiin ja sisältöön. Näissä viidessätoista pienessä selloduokkappaletissa ei juuri ole havaittavaa melodialinjaa, mikä mahdollistaa osien tulkinnan sen mukaan, mitä asioita, yksittäisiä säveliä ja melodiakulkuja sieltä haluaa nostaa esiin ja painottaa. Koska osat ovat myös ajallisesti hyvin lyhyitä, on niitä helppo työstää. Haaste piileekin juuri siinä, miten osien välille saa tehtyä eroja, ja kaaren ensimmäisestä osasta viimeiseen osaan asti. (Barnes 2003, 124.)

3.2 Georg Philipp Telemann: Kaanon

Ihastuimme teokseen sen erilaisuuden takia: emme olleet koskaan soittaneet näin isoa sonaattimuotoista kaanonia, joka kaiken lisäksi toimii musiikillisesti hyvin. Myös teoksen kirjoitettu asu, eli vain yksi rivi kahdelle soittajalle toisen

stemman seuratessa tahdin jäljessä, oli piristävän poikkeava.

Tämä yhden rivin kirjoitustapa on myös hyvin haastava, koska on pysyttävä absoluuttisesti oikeassa rytmissä, kun alla ei kulje toisen stemmaa, josta voisi epäröidessä tarkistaa missä mennään. Haastetta aiheuttaa erityisen paljon se, että yksirivisen kirjoitustavan vuoksi nyansseja on mahdotonta teokseen kirjoittaa. Tästä syystä soittajien on kommunikoidava soiton aikana keskenään erityisen paljon. Kaikki kolme osaa ovat karakteriltaan kovin erilaisia. Ne soivat todella hyvin, ja ovat vaihtelevan sekä moniulotteisen kuuloisia.

Vaihdoimme harjoitteluvaiheessa kokeilun vuoksi stemmoja siten, että välillä toinen aloitti kappaleen (1.stemma) ja toinen tuli perässä (2.stemma), ja välillä kokeilimme toisin päin. HavaitSIMME, että sävellyksessä toimi selkeästi paremmin toisella kertaa. Syytä tähän mietimme pitkään ja ainut lopputulos mihin päädyimme oli se, että 1. ja 2. stemmojen soittajien soittamiseen ja kuunteluun liittyvissä erityisominaisuuksissa on eriävyyksiä. Ensimmäisen stemman soittajalta, joka vie sävellyksen fraaseja ja melodiasuuntia eteenpäin, vaaditaan vahvaa tietoisuutta siitä mitä hän on tekemässä seuraavaksi sävellyksessä ja mihin suuntaan viemässä musiikkia. Toisen stemman soittajalla pitää taas olla hyvin herkkä reagoitokyky siihen, mitä toinen on kulloinkin tekemässä ja korvat auki sille, millaisia harmonioita stemmojen välille muodostuu sekä miten niihin tulisi tulkinnallisesti reagoida.

Tämä teos on onnistuessaan loistava huipennus ja taidonnäyte siitä, miten olemme soittajina vuosien varrella hitsautuneet yhteen ja miten hyvin osaamme toistemme pienimpiäkin eleitä lukea.

3.3 Arcangelo Corelli: Grave, Robert Schumann: Fleur de Lotus ja Johann Sebastian Bach: Aria

Näiden tunnetumpien teosten harjoittelu koostui pääasiassa oman stemman hiomisesta, yhteinen tulkinta oli helppoa, kun teokset olivat jo entuudestaan tuttuja. Toisella soittajalla on selkeä rooli melodian soittajana. Toinen säestää, sekä luo melodian tueksi harmonioita.

3.4 Giacomo Cervetto: Divertimento I g-Moll Op. 4.

Valitsimme tämän teoksen soitettavaksi Originalwerke der Frühklassik – vihosta, johon on koottu alkuperäisiä selloduoja 1600-luvun lopulta 1800-luvun alkupuolelle asti. Harjoittelimme samasta vihosta löytyvää Brevalin selloduoja 1,5 vuotta sitten, kun löysimme tämän Cerveton duon. Ihastuimme sen melodisuuteen ja soivuuteen, ja harjoittelimme sitä omaksi iloksemme aina silloin tällöin. Tämä duo on luonteeltaan tyyppillisen klassinen, ja nuottikuva on selkeä ja mukava lukea. Tämän teoksen valitsimme konserttiimme paljon muiden ohjelmistovalintojemme jälkeen. Teoksen työstäminen esityskuntoon ei vaatinut paljon aikaa, koska sävellys oli kummallekin meistä jo todella tuttu entuudestaan.

3.5 Sebastian Lee: Duo nro.6

Sebastian Lee syntyi Saksassa 1805. Hän oli itse sellisti, ja kehitti aikanaan sellonsoittometodin, joka oli yhdistelmä ranskalaisesta ja saksalaisesta koulukunnasta. Hänen säveltämänsä selloduot ja etydit ovat edelleen käytössä opetusmateriaalina ympäri maailmaa. (Battey 2008, 79.)

Tämä teos erottui edukseen primavistatessamme eri duoja läpi sekä sellistisyytensä että soitettavuutensa ansiosta. Teoksesta huomaa selkeästi, että säveltäjä, tietää minkälaiset linjat ja soittotekniikkaan liittyvät ratkaisut sopivat ja istuvat sellolle parhaiten ja mitkä myös kahdella sellolla parhaalta kuulostavat. Teosta on helppo harjoittaa, kun siitä on selkeästi hahmotettavissa mihin säveltäjä on milläkin asialla pyrkinyt. Kun melodialinjoja on helppo seurata ja musiikin suunnat on viitoitettu hyvin, on soittajalle hyvin selvää millaisiin tulkintoihin hänen soitossaan tulisi pyrkiä.

4 Yhteenveto

Opimme paljon uutta selloduosoinen mahdollisuuksista ja saimme valtavasti tietoa uusista nuottimateriaaleista, joita käyttää opetuksessa ja soittaa itse.

Teimme myös mielenkiintoisen havainnon, että esimerkiksi Leen lukuisten selloduojen joukossa oli paljon varsin keskinkertaista materiaalia, mutta toisaalta joukosta saattoi yhtäkkiä putkahtaa esille todellinen musiikillinen helmi. Kiinnostavaa oli se, että etsiessämme tietoja internetistä, huomasimme että aivan samanlaisia huomioita selloduojen vaihtelevuudesta olivat tehneet ammattilaiset aiemminkin. (Reel 2007, 36.)

Kuvatessamme soittoamme sekä yksittäisinä ottoina että konsertissa, ja katsoessamme tallennetta jälkepäin, opimme paljon omasta soitostamme ja lavaehtimisestämme. Oli todella hyödyllistä katsoa itseään nauhalta ja huomata omat turhat maneerinsa ja tapansa sekä kuulla soittoaan ”ulkopuolisen korvin”.

Kokoamamme luettelo selloduomateriaalista on herättänyt paljon mielenkiintoa sellonsoitonopettajien ja ylipäättään sellistien keskuudessa. Luettelosta on selkeästi ja helposti nähtävillä mitä kaikkea materiaalia selloduolle on tehty, ja miten se mihinkin tarkoitukseen sopii. Tokikaan emme luetteloomme saaneet kerätyksi kaikkea maailman selloduomateriaalia, mutta hyvä otos keskeisestä materiaalista luettelostamme kuitenkin löytyy.

Duettojen soittaminen on hauskaa ja yleensä se, mikä on mukavaa, on myös motivoivaa. Mielestämme kamarimusiikin soittamista tulisi käyttää enemmän hyödyksi opetuksessa nimenomaan sen motivoivuuden ja innostavuuden takia. Jos oppilas on motivoitunut tekemään jotain, on asenne tekemiseen parempi, ja työnteko tuo enemmän positiivisia tuloksia. (Agrell 2007, 36.)

Duetto soitto vaatii muusikolta paljon erilaisia taitoja, joita tarvitaan kun soitetaan eri kokoonpanoissa. Taito kuunnella, havainnoida ja reagoida hetkessä tapahtuviin musiikillisiin asioihin kehittyy kamarimusiikkia soitettaessa. Kyky sopeutua välittömästi äänen vireeseen ja rytmiikkaan sekä

kyky fraseerata ja kommunikoida sanattomasti ovat sellaisia asioita, jotka eivät kehity yksin harjoiteltaessa. (Agrell 2007, 36.)

Oli mukava havaita uusissa aloittelijoille suunnatuissa selloduovihoissa monipuolinen musiikin lajien mukaan ottaminen. Bluesista, jazzista, ragtimesta ja muista eri tyyllilajeista poimitut vaikutteet avaavat pienen ja aloittelevan sellistin korvia kuuntelemaan tarkasti musiikin eri rytmejä ja tyylien erikoispiirteitä. Kamarimusiikillisesti erilaisten tyylien käyttö sävellyksissä on todella hyödyllistä, sillä se pakottaa aloittelijankin kuuntelemaan ympäristöään ja huomioimaan kansasoittajiensakin stemmoja, kun rytmi ei olekaan itsestäänselvän metristä ja ennalta-arvattavaa. (Flores 2001, 105.)

Olemme soittaneet yhdessä todella kauan ilman ohjausta. Tästäkin huolimatta olemme saavuttaneet paljon kiitosta konserteistamme ja jopa pienimuotoista kilpailumenestystä. Soittotapamme ja näkemys musiikista ovat samanlaisia keskenään ja musisoiminen yhdessä on todella mukavaa ja palkitsevaa. Tästä syystä tuntuisikin siltä kuin heittäisimme hukkaan loistavat raaka-aineet ja edellytykset luoda duostamme pitkäjänteisesti eteenpäin tähtäävä yhtye, jos emme panostaisi yhteissoittoomme tämän enempää.

Tulevaisuuden suhteen näköpiirissämme on uuden ohjelmiston harjoittelua ja mahdollisia esiintymisiä sekä omia konsertteja. Ensimmäisenä tähtäimessämme on materiaalin etsiminen duoesiintymiseen Etelä-pohjanmaan musiikkiopiston kamariorkesterin solistina, ja sen jälkeen katsomme toiveikkaina mitä tulevaisuus duomme tielle tuo.

LÄHTEET

Nuotit

A deux violoncelles seuls ou avec piano. 4a. Toim. L.R. Feuillard & P.P.Ruyssen. Nice: Edition Delrieu.

Applebaum, Samuel. 1963/1991. Duets for Strings. E.L. 1992. Florida: Warner Bros Publications.

Cello-Duette Originalwerke der Frühklassik, 1962. Toim. E.Koch. ED 5279. Mainz: Schott.

Haydn, Joseph. 1988. 4 Duette für Violoncelli (Hob.: X:11; XII:4; XII:1; XII:3+5). Toim. Á. Pejtsik. Z. 13380. Hungary: Editio Musica Budapest.

Lee, Sebastian. 1921. Melodische und Progressive Übungen. Op. 131. Toim. H. Becker. ED 979. Mainz: Schott.

Lee, Sebastian. Six Duets for Two Cellos. op.60. Book 2. Toim. W.Schulz. No. 1679. New York: International Music Company.

Legg, Patt. 1990. Position Jazz. Up-beat, original pieces for cello duet. London: Faber Music.

Papp, Lajos. 1973. 15 Kleine Violoncelloduos. Z. 6722. Hungary: Editio Musica Budapest.

Popper, David. Suite für zwei Violoncelli. Op. 16. FH 2967. Leipzig: Friedrich Hofmeister Musik Verlag.

Servais, Francois. 1922. Six Caprices pour Violoncelle avec accompagnement d'un Violoncelle II. ad. lib. Op. 11. Toim. H. Becker. ED1111. Mainz: Schott.

Violocelloduos for beginners. 1977. Vol.1. Toim. Á. Pejtsik. Z. 8158. Hungary: Editio Musica Budapest.

Violoncello duos for beginners. 1999. Vol.2. Toim. Á. Pejtsik. Z. 14 201.
Hungary: Editio Musica Budapest.

Wanek, Friedrich K. 1996. 7 Aphorismen für 2 Violoncelli. CB 154. Mainz:
Schott.

Internetlähteet

Agrell, Jeffrey. Duets – A New Pedagogical Tool. The Horn Call – Journal of the
International Horn Society. Saatavilla www-muodossa
<URL:<http://iimp.chadwyck.com.ezproxy.metropolia.fi/articles/displayItem.do?QueryName=articles&ResultsID=11D150AE6ED&filterSequence=0&ItemID=iimp00529661&journalID=JID00467928>>.Luettu 14.11.2008.

Arcangelo Corelli. Wikipedia. Saatavilla www-muodossa
<URL:http://en.wikipedia.org/wiki/Arcangelo_Corelli> Luettu 28.9.2008.

Barnes, Greg. "Arco-Pizzicato: Piccola Suite for String Orchestra," by Lajos
Papp. American String Teacher. Saatavilla www-muodossa
<URL:http://gateway.proquest.com/openurl?url_ver=Z39.88-2004&res_dat=xri:iimp:&rft_dat=xri:iimp:article:sitation:iimp00356164>
Luettu 17.11.2008.

Batthey, Robert. "40 Easy Etudes for Violoncello, Op. 70," by Sebastian Lee.
Strings. Saatavilla www-muodossa
<URL:http://gateway.proquest.com/openurl?url_ver=Z39.88-2004&res_dat=xri:iimp:&rft_dat=xri:iimp:article:sitation:iimp00581580>
Luettu 14.11.2008.

Flores, Amy Catron. "First Position Cello Duos," by Leo Burswold, Ed. by
Barbara Burswold. American String Teacher. Saatavilla www-muodossa
<http://gateway.proquest.com/openurl?url_ver=Z39.88-2004&res_dat=xri:iimp:&rft_dat=xri:iimp:article:sitation:iimp00197455>
Luettu 14.11.2008.

Georg Philipp Telemann. Wikipedia. Saatavilla www-muodossa

<[URL:http://fi.wikipedia.org/wiki/Georg_Philipp_Telemann](http://fi.wikipedia.org/wiki/Georg_Philipp_Telemann)> Luettu 28.9.2008.

Reel, James. Play It! –It Takes Two. Strings. Saatavilla www-muodossa

<[URL:http://gateway.proquest.com/openurl?url_ver=Z39.88-2004&res_dat=xri:iimp:&rft_dat=xri:iimp:article:sitation:iimp00549639](http://gateway.proquest.com/openurl?url_ver=Z39.88-2004&res_dat=xri:iimp:&rft_dat=xri:iimp:article:sitation:iimp00549639)>

Luettu 14.11.2008.

Robert Schumann. Wikipedia. Saatavilla www-muodossa

<[URL:http://fi.wikipedia.org/wiki/Robert_Schumann](http://fi.wikipedia.org/wiki/Robert_Schumann)> Luettu 28.9.2008.

Schmidt, Márta. Bach, Johann Sebastian. YLE Teema. Saatavilla www-

muodossa <[URL:http://yle.fi/teema/aikaonmusiikkia/saveltaja.php?id=66](http://yle.fi/teema/aikaonmusiikkia/saveltaja.php?id=66)>

Luettu 28.9.2008.

Sellon tasosuoritusvaatimukset 2005. Saatavilla www-muodossa

<<http://dms.musiikkioppilaitokset.org/product.php?id=648>> Luettu

20.9.2008.

Ohjelmistoluettelo

SELLODUOILLE

Tekijät: Juuli Imonen ja Johanna Tarkkanen

ESIPUHE

Olemme opinnäytetyönämme listanneet selloduomateriaalia. Selloduot olemme listalla jakaneet vaikeustasonsa mukaan kolmeen ryhmään:

1. Aloittelijoille sopivat
2. Keski vaikeat
3. Vaativat

Nämä kolme kategoriata ovat suuntaa-antavia, ja jotkut teoksista ja vihoista voisivat yhtä hyvin sopia toiseenkin kategoriaan.

Suuntaviittana materiaalia arvioidessamme käytimme Suomen musiikkioppilaitosten liiton kurssitutkintovaatimuksia. Listassamme perustaso 1:tä edustavat aloittelijoille sopivat selloduot, perustaso 2:ta ja 3:a edustavat keski vaikeat selloduot ja D-kurssitasoisia teoksia edustavat vaativat selloduot.

Ohjelmistoluettelon lopuksi olemme jakaneet aineiston aikakausijärjestykseen, mistä on helppo nähdä mitä musiikkityyliä kukin teos edustaa. Viimeisenä on lista niistä editioista, joita olemme työssämme käyttäneet.

Halusimme rajata aineiston pelkästään kahdelle sellolle sävellettyihin teoksiin, joten emme ole ottaneet listalle mukaan materiaalia, jossa on mukana muita soittimia kuin kaksi selloa (esimerkiksi piano).

Listalla on yksittäisten teosten lisäksi mukana myös sellokoeloimia, jotka on suunnattu pääasiassa opetuskäyttöön.

Luettelomme tarkoitus on helpottaa sellistin elämää hänen etsiessä materiaalia esimerkiksi esiintymiseen, opetukseen ja muihin kamarimusiikkitaroituksiin.

Helsingissä 2.12.2008

Juuli Ilmonen ja Johanna Tarkkanen

SISÄLLYS

Aloittelijoille sopivat selloduot	S.2
Keskivaikeat selloduot	S.7
Vaativat selloduot	S.11
Sävellykset aikakausittain	S.15
Käytetyt editiot	S.17

Kannen alkuperäinen valokuva: Birgit Halkio

Kannen suunnittelu: Tuomas Elsilä

ALOITTELIJOILLE SOPIVAT SELLODUOT

Samuel Applebaum *: Duets for Strings (Warner Bros)

- Suunnattu aloittelijoille, jotka opettelevat kaikkien sormien käyttöä ensimmäisessä asemassa.
- Sävellykset pyörivät ensimmäisen aseman tekniikan ympärillä ja toistoa tulee paljon, minkä ansiosta sormien paikat hioutuvat hyvin paikoilleen.
- Sävellykset soivat hyvin, joten niistä ei synny paikallaan junnaavaa vaikutelmaa
- Jokaiseen sävellykseen on annettu vinkki siitä, mihin oppilaan tulisi erityisesti keskittyä.
- Kun sormien paikat alkavat kappaleiden edetessä löytyä ja soittaminen siltäosin sujuu, on hyvä harjoitella jousen käyttöä ja nopeutta erilaisissa rytmeissä.
- Erittäin hyvin suunniteltu kokonaisuus aloittelevalle soittajalle.
- Kappaleet sopivat hyvin soitettavaksi myös kamarimusiikkina kahden oppilaan kesken, koska stemmat ovat suunnilleen yhtä vaativia.

Luigi Boccherini (1743-1805): Due Sonate in Re maggiore (Zanibon)

- Kaksi pientä sävellystä, jotka molemmat koostuvat kahdesta osasta: allegro ja menuetto.
- Mukavaa ja kepeän eleganttia soitettavaa edistyneemmälle aloittelijalle, sillä kappaleet eivät vaadi vielä kovin monipuolista jousiteknistä osaamista eikä asemiinkaan ole juuri tarvetta mennä.

Mary Cohen *: Superduets 1. & 2. (Faber Music)

- Leikkejä ja harjoituksia nuorille aloittelijoille, sekä ilman selloa että sellon kanssa.
- Harjoitukset liittyvät lähinnä rytmikkaan, erilaisiin jousen käyttötapoihin ja nyansseihin sekä improvisointiin.
- Kirja sisältää hyviä tekniikkaan liittyviä vinkkejä, joita lähestytään leikin kautta.

- Nuottien aika-arvot, tauot ja pulssikäsite tulevat tutuiksi harjoitusten kautta.
- Matkimalla oppimista käytetään hyödyksi harjoituksissa.
- Vanhemmalla iällä soiton aloittaville nämä kirjat ovat todennäköisesti liian lapsellisia sisällöltään.

Sebastian Lee (1805-1887): LE PREMIER PAS du jeune violoncelliste Op. 101 (Edition Musicales)

- 50 pientä kappaletta aloittelijalle.
- Kappaleet vaikeutuvat oppilaan edistyessä.
- Hyvää opetusmateriaalia.
- Stemmat soivat hyvin yhteen, ja toisen sellon stemmakin sopii oppilaan soitettavaksi myöhemmässä vaiheessa.

Pat Legg *: Position Jazz (Faber Music)

- Erittäin hyvä vihko asemiin tutustumiseksi.
- Melodisia, hyvin soivia sävellyksiä, joissa molemmat stemmat ovat mielekästä soitettavaa oppilaalle.
- Jokaisen sävellyksen yhteydessä mainitaan asema, jossa melodia pääosin soitetaan.
- Tyylliltään erilaista duomateriaalia tyypillisen perusklassisen materiaalin oheen.

Leichte Cello-Duette I& II. Von der Klassik bis zur Gegenwart (Schott)

- Helpohkoa materiaalia.
- Sovituksellisesti kömpelöä. Rytmiiikka on molemmissa stemmoissa samanlaista, ja kun molemmat stemmat liikkuvat samaan suuntaan eri intervallien välillä, tulee sointimaailmasta tyhjän kuuloinen.
- Kontrapunktisesti heikohkoa nuottimateriaalia.

Lajos Papp (1935-): 15 pientä selloduokappaletta (EMB)

- Nämä pienet selloduokappalet sisältävät kauniita slaavilaisia melodioita ja slaavilaista rytmiikkaa.
- Ovat hyviä myös jousiharjoituksina, koska jokaisessa teoksen osassa on oma jousitekninen asiansa.
- Sopivat hyvin myös aloittelijalle ja ovat mukavia soittaa myös oppilasduona, koska kumpikin stemma liikkuu suurimmaksi osaksi ensimmäisessä asemassa.

Violoncello Duos for Beginners (EMB)

- Yleisvaikutelma vihon sisällöstä on hyvä.
- Teokset etenevät aikakausjärjestyksessä barokista romantiikkaan, mikä on hyvä asia eri tyylien oppimisen ja hahmottamisen kannalta.
- Vihossa on runsaasti hyvää jousiharjoitusmateriaalia.
- Toistoa on paljon: hyvä asia uuden oppimisen kannalta.
- Oppilaan on helppo matkia opettajan soittotapaa, eri nyansseja, kielenvaihtoja ja legatolinjoja.
- Melodisia ja kauniita teoksia, vaikka ne vaikeustasoltaan soveltuvat myös suhteellisen aloittelijalle.
- Linjakuus jää paikoitellen puuttumaan ja harmoniaa ei muodostu, kun sama rytmi hakkaa yhtäaikaan vertikaalisesti molemmissa stemmoissa.
- Rytmiikka vaikuttaa osassa kappaleista myös jotenkin keinotekoiselta ja päälleliimatulta.

KESKIVAIKEAT SELLODUOT

A deux violoncelles seuls ou avec piano 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a ja 4b (Delrieu)

- Helpohkoja pikkukappaleita eri säveltäjiltä sekä eri aikakausilta.
- Tuttuja klassisen musiikin teoksia, joita voi soittaa joko selloduolla tai pianolla säestettynä.
- 1. Stemma sopii hyvin opetusaineistoksi sellotunnille.
- Todella hyviä sovituksia kahdelle sellolle, kappaleiden joukossa on muutamia todellisia helmiä.
- Vihkosarja vaikeutuu 1a:sta 4b:hen.

Ludvig van Beethoven (1770-1827): Three duets for 2 cellos (nro.1,2,3) (Delrieu)

- Perinteistä Beethovenia.
- Melko yllätyksetöntä, eikä soi mitenkään erityisen hyvin selloduosovituksena (alunperin sävelletty klarinetille ja fagotille).

Bononcini and other eminent authors: Six solos for two violoncellos (vol.1: sonatas 1-3, vol:2 sonatas 4-6) (Grancino Editions)

- Italialaissäveltäjien sonaatteja kahdelle sellolle.
- Aikakaudeltaan teokset edustavat barokkia ja klassismia.
- Hyvinsoivia sonaatteja, jotka ovat kirjoitusasultaan selkeitä ja kontrapunktisesti hyvin sävellettyjä.
- Melko haastavaa materiaalia, joka sopii hyvin oppilasduon soitettavaksi stemmojen tasapuolisuuden ansiosta.

Justus Johann Friedrich Dotzauer (1783-1860): 100 Übungen für 2 Violoncelle Op. 123 (Universal-Edition)

- Teknisiä etydeitä kahdelle sellolle, joissa toisen sellon säestävä stemma on huomattavasti helpompi.
- Perinteistä tekniikkaa kehittävää Dotzaueria.

William de Fesch (1687-1761): 3 Sonaten für 2 Violoncelli (Moeck)

- Hyvää perusmateriaalia.
- Soi hyvin, eikä brassaile turhilla vippaskonsteilla.

Joseph Haydn (1732-1809): 4 Duette für Violoncelli (EMB)

- Erittäin mukavaa, kevyttä ja soivaa soitettavaa selloduolle.
- Vaikka materiaali on hyvin perinteistä ja klassista, tuovat osien erilaisuus ja vaihtelevat soittotekniikat väriä ja mielenkiintoa näihin duoihin.
- Vähäeleistä, mutta hyvinsoivaa.

Cello-Duette Originalwerke der Frühklassik (Schott) & Jean Balthasar Triklir (1745-1813): Six grand solos for the violoncello (Grancino)

- Erilaisia alkuperäisiä klassisen aikakauden teoksia kahdelle sellolle.
- Soivat hyvin ja sopivat sekä opetusmateriaaliksi että yhteismusisointiin.

Zoltán Kodály (1882-1967): Fünfzehn Duos für zwei Violoncelli (EMB)

- Koottu harjoituksista, jotka on sittemmin sovitettu selloduolle. Sovittaja ei ole onnistunut lisäämään harjoitusten mielekkyyttä tekemällä niistä selloduoversioita.
- Duot vaativat tarkkaa rytmikanhahmottamiskykyä, mutta jäävät silti hiukan vaisun kuuloisiksi: olisimme odottaneet tältä viholta musiikillisesti enemmän.

- Sopii primavista-harjoitukseksi vaikkapa D-kurssitutkintoa varten

Friedrich August Kummer (1797-1879): Vier Duos für 2 Violoncelli Op. 103 (Kunzelmann)

- Todella sellististä ja vasemmalle kädelle hyvin istuvaa sekä soitettavaa materiaalia.
- Kummastakin stemmasta löytyy soitettavaa ja melodiat vaihtelevat toiselta toiselle, joten esimerkiksi oppilasduon on mukava soittaa tätä helposti hahmottuvaa materiaalia yhdessä.
- Jotkut sonaattien osat ovat todellisia helmiä, jotka erottuvat selkeästi edukseen muusta sonaatista.

Friedrich August Kummer (1797-1879): Sechs Duos für 2 Violoncelli Op. 126 (Hofmeister)

- Kaunista musiikkia joka istuu hyvin kahdelle sellolle soitettavaksi
- Pariäänet ja erilaiset soittotekniikat saavat aikaan muhkean vaikutelman, eikä musiikki kuulosta väkisin kahdelle sellolle väännetyltä, vaan paikoin hyvinkin leveästi soivalta ja ehjältä.
- Sopii hyvin esitysohjelmistoksi.

Sebastian Lee (1805-1887): Three Duets Op. 36 (IMC)

- Kolme helpohkoa yksiosaista duettoa.
- Tämän Leen varhaisimman selloduo-opuksen melodialinjat ja rytmiiikka eivät ole vielä yhtä jalostuneita kuin myöhemmissä opuksissa.

Sebastian Lee (1805-1887): Melodische und Progressive Übungen Op. 131 (Schott)

- Hyvin soivia ja mukavia harjoituskappaleita opetustarkoitukseen.
- 1.sellon stemma harjoittaa monipuolisesti tekniikkaa, ja 2.sellon stemma luo harmoniaa säestyksellään.

Imre Mezó *: Nine small duets for two violoncellos (EMB)

- Mukavaa soitettavaa, mutta vaatii sellistiltä jo jonkin verran taitoa, kun asemissa liikutaan melko runsaasti.
- Tarttuvaa slaavilaista rytmiiikkaa.

Jacques Offenbach (1819-1880): Cours methodique de duos pour deux violoncells Op. 49 Vol.1 ja 2. (Boosey & Hawkes ; Bote & Bock)

- Mukana myös säestys-cd, jonka kanssa voi harjoitella teoksia myös yksin, mikä auttaa hahmottamaan kokonaiskuvaa.
- Hyvin soivaa, mutta suhteellisen tylsäköä materiaalia.
- Alun kaksi ensimmäistä sonaattia ovat hieman helpompia ja loput neljä sonaattia hieman vaikeampia.
- Sopii soitettavaksi oppilasselloduolle tai sitten sellotunnille, jolloin opettaja säestää ylä-ääntä soittavaa oppilasta.

Bernhard Romberg (1767-1841): 3 Duos für zwei Violoncello Op. 9 (Breitkopf)

- Perusklassista musiikkia.
- Vaatii kummaltakin soittajalta kehittyneitä motorisia ja musiikillisia taitoja.

Bernhard Romberg (1767-1841): Zwei Duette für zwei Violoncelli Op. 33 (Kunzelmann)

- Hyvin tyypillistä aikakautensa musiikkia.
- Nopeat juoksutukset yläasemissa vaativat hyvää soittotekniikkaa. Monia muitakin teknisiä haasteita näistä duoista löytyy, kuten esimerkiksi haasteet jousen käytössä ja intonaatiossa.
- Yhteissoitannollisesti nämä duot ovat mukavia soitettavia.

Two`s company (Cramer Music)

- Vihko on suunnattu sellisteille yhteismusisointia varten.
- Stemmat ovat hyvin tasapainoisia keskenään ja molemmille soittajille on kirjoitettu sooloja tasapuolisesti.
- Sävellykset soivat hyvin ja joukosta löytyy muutama todellinen helmikin.
- Sävellyksissä esiintyy hyvin monipuolista jousitekniikkaa.
- Vihko kehittää hyvin yhteismusisointia.

Violoncelloduos 2 (EMB)

- Vihko on pääosin erittäin soitettavaa materiaalia.
- Teokset hankaloituvat sopivasti oppilaan kehityksen edetessä.
- Loistavalla tavalla toimiva kaanonrakenne osassa teoksista ja kauniit harmoniat ilahduttavat.
- Inventiorakenne toimii hienosti ja musiikki tuntuu virtaavan eteenpäin saumattomasti ja jatkuvasti kehittyen.
- Useat vihon teoksista harjoittavat tärkeitä asioita, kuten jousitekniikkaa, äänen puhtauden huomiointia, peukaloasemissa soittamista ja harmonian kuuntelua.
- Tässä selloduolle sävelletyissä vihossa on sointi saatu kuulostamaan täyteläiseltä ja muhkealta.
- Vihko on hyvää jatkoa ensimmäiselle sarjan viholle.

Polly Waterfield * and Gillian Lubach *: Polytekniks, easy celloduets (Faber Music)

- Jokaiseen sävellykseen on merkitty jokin tekninen tai musiikillinen jippo, jota kyseinen kappale erityisesti harjoittaa.
- Sävellykset ovat keskenään melko erilaisia, eivätkä tyypillisiä klassisen musiikin teoksia: tyyleissä löytyy vaikutteita mm. jazzista, bluesista ja kansanmusiikista.

- Tueksi tarvitaan muutakin materiaalia harjoiteltaessa uusia asioita, joita tulee esiin yksi jokaisessa sävellyksessä.
- Vihko rohkaisee oppilasta myös improvisoimaan.
- Sävellyksissä korostetaan tarkoituksellisesti atonaalisuutta ja dissonansseja, jotta oppilas oppisi kuulemaan jännitteet.
- Ihmetystä herättää vihon kohderyhmä: osa teoksista on todella helppoja ja yksinkertaisia, mutta yhtäkkiä teoksen keskellä saattaakin esiintyä jokin yksittäinen asia, joka vaatiikin oppilaalta jo huomattavasti enemmän taitoja, mitä kappaleen alku antaa olettaa.
- Vihko soveltuisi hyvin jo hieman pidemmällä olevien perustaso 3. sellistien primavistan harjoittelukirjaksi.

VAATIVAT

Ludvig van Beethoven (1770-1827): Duo des lunettes (Delrieu)

- Hieno teos, joka vaatii teknisesti soittajilta jo paljon.
- Soveltuisi vaikeustasoltaan hyvin esimerkiksi tutkintokappaleeksi (D-kurssista eteenpäin).

V. Blok *: Sonaatti kahdelle sellolle (BCE)

- Erittäin hienoa musiikkia.
- Selkeä konserttikappale selloduolle.
- Vaatii soittajilta jo paljon taitoa, tulkintaa ja musiikin ymmärtämisen kykyä.

Auguste Franck (1808-1884): 12 Etyden für Violoncello Op. 35 (Schott)

- Melodisia etydeitä edistyneille soittajille.
- Toisen sellon stemma on huomattavasti helpompi kuin toisen, joten 1. stemma on hyvää aineistoa sellotunneille.
- Näissä etydeissä (kuten etydeissä yleensäkin) vaaditaan hyvin monenlaista tekniikkaa ja nuotinlukukykyä.

Tommaso Giordani (1738-1806): 6 duos Op. 4 (Schott)

- Tyypillistä perusklassista duomateriaalia.
- Soveltuu hyvin esiintymismateriaaliksi selloduolle.

Carl Grimm (1890-1978): Adagio (Breitkopf)

- Tyypillistä selloduomateriaalia.
- Haastavaa rytmisesti yhteen soitettavaksi.

- Kaunista musiikkia.

Julius Klengel (1859-1933): Suite für zwei Violoncelli d-molli Op. 22 (Breitkopf)

- Todella upea kokonaisuus selloduolle.
- Kaikki osat erilaisia ja persoonallisia.
- Melodista ja haastavaa materiaalia kummallekin soittajalle.
- Konserttiteos, joka sopii edistyneemmille oppilaille.

Sebastian Lee (1805-1887): Three duets for two cellos Op. 38 (IMC)

- Tässä vihossa melodiat ovat suhteellisen heikkoja.
- Kirjoitettu aika paljon samoja aika-arvoja molemmille äänille, mistä johtuu stemmojen täyteläisen harmonian puute, melodisen materiaalin köyhyys sekä iskujen hahmottamisen vaikeus.
- Joissakin osissa ei erottunut pidätyksen valmistusta eikä myös sen purkausta, joten kyseisen osan kuulokuva jäi vajavaiseksi.

Sebastian Lee (1805-1887): Three duets for two cellos Op. 39 (IMC)

- Soivempaa ja luontevampaa materiaalia kuin edeltäjänsä (Op. 38 ja Op. 36).
- Tässä opuksessa melodiat ja rytmiikka ovat jo monipuolisempia kuin Op. 38:ssa.

Sebastian Lee (1805-1887): Six duets for two cellos Op. 60 Book 1 ja 2 (IMC)

- Melodiat ovat todella kauniita ja sopivat harmonisesti hyvin yhteen.
- Molemmille soittajille on tasapuolisesti töitä ja usein samat soolomelodiat toistuvat molemmilla soittajilla.
- Istuu hyvin vasemmalle kädelle ja on näin ollen varsin sellististä materiaalia.

- Sonaateissa on käytetty suhteellisen paljon tilapäisiä etumerkkejä, mikä antaa teoksille mielenkiintoisia ja yllättäviäkin harmonian vaihteluja sekä muutoksia.
- Jokaisella sonaatin osalla on oma karaktäärinsä.
- Sopii hyvin oppilasduoille.

David Popper (1843-1913): Suite für zwei Violoncelli Op. 16 (Hofmeister)

- Selloduojen kuningas: teknisesti haastavaa, todella hienoa musiikkia, jossa kaikki sellon mahdollisuudet on osattu huomioida.
- Molemmille soittajille tasapuolisesti haasteita.
- Soi hyvin leveästi yhteen ja sopii hienosti konserttikappaleeksi.

Francois Servais (1807-1866): Six Caprices Op. 11 (Schott)

- Teknisesti hyvin vaikeita kapriiseja, joihin on tehty huomattavasti helpompi säestys toiselle sellolle.
- Sellistien paljon soittamaa harjoitusmateriaalia ympäri maailmaa.

Mauri Viitala (1948-): Kaipuu (manuskripti)

- Ensimmäinen osa on teema ja loput osista sen variaatioita. Teema on alunperin kansanlaulu.
- Jotkut osat ovat teknisesti vaativia, mutta toiset hyvinkin helppoja, joten kappaletta voi soittaa helposti kokemattomampikin selloduo, jos tiettyjä osia jätetään pois.

Friedrich K. Wanek (1929-1991): 7 Aphorismen für 2 Violoncelli (Schott)

- Erittäin hyvin toimivaa ja nerokasta uudempaa musiikkia kahdelle sellolle.
- Melko haastavaa, mutta hyvin istuvaa materiaalia vasemmalle kädelle.
- Osissa on käytetty erilaisia sävellystekniikoita, mm. kaanonmuotoa ja vastakkaisliikkeitä, jotka aikaansaavat sen, että kaksi samassa rekisterissä olevaa jousisoitinta soivat hyvin yhteen.

- Wanek on osannut ottaa huomioon sellonsoittoon liittyvät tekniset ja soinnilliset mahdollisuudet ja hyödyntää niitä niin, että teos kuulostaa suurelta ja muhevalta, vaikka soittajia on vain kaksi.
- Teknisesti haastavaa, mutta musiikillisesti sitäkin kiitollisempaa soitettavaa.

*:llä merkittyjen säveltäjien syntymä- eikä kuolinaikoja tiedossa

SÄVELLYKSET AIKAKAUSITTAIN

Olemme tähän jakaneet teokset aikakausittain säveltäjien elinaikojen mukaan alkaen barokin ajasta ja päättyen 1900- lukuun ja sitä uudempaan musiikkiin. Kaikkien säveltäjien syntymäaikoja emme saaneet selville, joten heidän kohdallaan olemme listauksessa käyttäneet sävellysten ilmestymisajankohtaa. Selloduokokoelmia emme ole tähän luetteloineet johtuen siitä, että niissä on pääosin mukana teoksia monelta eri aikakaudelta.

Barokin aikakauden (n.1600-1750-luku) selloduoteos:

William de Fesch: 3 Sonaten für 2 Violoncelli

Klassismin ja wieniläisklassismin (n.1750-1800-luvun alkupuoli) selloduoteoksia:

Ludvig van Beethoven: Duo des lunettes

Ludvig van Beethoven: Three duets for 2 cellos

Luigi Boccherini: Due Sonate in Re maggiore

Justus Johann Friedrich Dotzauer: 100 Übungen für 2 Violoncelle Op.123

Tommaso Giordani: 6 duos Op. 4

Joseph Haydn: 4 Duette für Violoncelli

Friedrich August Kummer: Vier Duos für 2 Violoncelli Op.103

Friedrich August Kummer: Sechs Duos für 2 Violoncelli Op.126

Bernhard Romberg: 3 Duos für zwei Violoncello Op.9

Bernhard Romberg: Zwei Duette für zwei Violoncelli Op.33

Jean Balthasar Triklir: Six grand solos for the violoncello

Romantiikan aikakauden (1800-luvun alkupuoli- 1900-luvun taite) selloduoteoksia:

Justus Johann Friedrich Dotzauer: 100 Übungen für 2 Violoncelle Op.123

Auguste Franchomme: 12 Etyden für Violoncello Op. 35

Carl Grim: Adagio

Sebastian Lee: Three Duets Op.36

Sebastian Lee: Three duets for two cellos Op.38

Sebastian Lee: Three duets for two cellos Op.39

Sebastian Lee: Six duets for two cellos Op.60

Sebastian Lee: LE PREMIER PAS du jeune violoncelliste Op. 101

Sebastian Lee: Melodische und Progressive Übungen Op.131

Jacques Offenbach: Cours methodique de duos pour deux violoncells Op. 49

David Popper: Suite für zwei Violoncelli Op.16

Francois Servais: Six Caprices Op. 11

Uudempaa musiikkia selloduolle (1900-luvun alusta eteenpäin):

Samuel Applebaum: Duets for Strings

V. Blok: Sonaatti kahdelle sellolle

Mary Cohen: Superduets 1. & 2.

Carl Grimm: Adagio

Pat Legg: Position Jazz

Julius Klengel: Suite für zwei Violoncelli d-molli op.22

Zoltán Kodály: Fünfzehn Duos für zwei Violoncelli

Imre Mező: Nine small duets for two violoncellos

Mauri Viitala: Kaipuu

Friedrich K. Wanek: 7 Aphorismen für 2 Violoncelli

Polly Waterfield and Gillian Lubach: Polytekniiks, easy celloduets

KÄYTETYT EDITIOT

A deux violoncelles seuls ou avec piano. 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a ja 4b. Toim. L.R. Feuillard & P.P.Ruysen. Nice: Edition Delrieu.

Applebaum, Samuel. 1963/1991. Duets for Strings. E.L.1992. Florida: Warner Bros Publications.

Beethoven, Ludvig van. 1961. Three duets for 2 cellos alone. G. D. 1117 (3). Nice: Georges Delrieu & Cie.

Beethoven, Ludvig van. 1953. Duo des lunettes. Toim. P. Ruysen. G.D. 770 B. Nice: Georges Delrieu & Cie.

Blok, V. 1987. Sonaatti kahdelle sellolle. BCE.

Boccherini, Luigi. 1977. Due Sonate in Re Maggiore per Due Violoncelli. G. 571-572. Toim. A. Pais. G. 5573 Z. Padova: G. Zanibon Editore.

Bononcini, G.B. and other eminent authors. 1986. Six solos for two violoncellos. Vol. 1. & 2. Toim. N. Pyron W. Stewart. ECS36a. London: Grancino Editions.

Cello-Duette Originalwerke der Frühklassik. 1962. Toim. E.Koch. ED 5279. Mainz: Schott.

Cohen, Mary. 1998. Superduets 1. & 2. London: Faber Music.

Dotzauer, J.J.F. 100 Übungen für Violoncell mit Begleitung eines II. Violoncells. Op. 123. Toim. W. Jeral. U.E. 2069. Leipzig – Wien: Universal-Edition.

Fesch, William. 1940. 3 Sonaten für 2 Violoncelli. Op. 8. Nr. 1020. Germany: Edition Moeck.

Franchomme, Auguste.1911. 12 Etyden für Violoncello mit Begleitung eines Zweiten Violoncelles. Op. 35. Toim. H. Becker. S-7265. Mainz: Edition Schott.

Giordani, Tommaso. 1963. 6 Duos für 2 Violoncelli. Op. 4. Toim. Kh. Schultzhäuser, K. Storck. CB 119. Mainz: Schott Musik International GmbH & Co. KG.

Grimm, Carl. Adagio, G-major. Vell. Bibl. 12226. Leipzig: Breitkopf & Härtel.

Haydn, Joseph. 1988. 4 Duette für Violoncelli (Hob.: X:11; XII:4; XII:1; XII:3+5). Toim. Á. Pejtsik. Z. 13380. Hungary: Editio Musica Budapest.

Klengel, Julius. Suite für zwei Violoncelli d-moll. op.22. Edition Breitkopf. Nr. 2916. Wiesbaden: Breitkopf & Härtel.

Kodály, Zoltán. 1976. Fünfzehn Duos für Zwei Violoncelli. Toim. J. Jákò. Z. 7426. Hungary: Editio Musica Budabest.

Kummer, Friedrich August. 1997. Vier Duos für 2 Violoncelli. Op. 103. Toim. T-M. Werner. GM57. Lottstetten: Edition Kunzelmann.

Kummer, Friedrich August. Sechs Duos für Violoncelli Op. 126. W. Schulz. FH2221. Leipzig: Friedrich Hofmeister Musikverlag.

Lee, Sebastian. Three duets for two cellos. Op. 36. No. 1762. New York: International Music Company.

Lee, Sebastian. Three duets for two cellos. Op. 38. No. 1299. New York: International Music Company.

Lee, Sebastian. Three duets for two cellos Op. 39. Toim. E. Guignard. No. 3287. New York: International Music Company.

Lee, Sebastian. Six duets for two cellos. Op. 60. Book 1 ja 2. Toim. W.Schulz. No. 1679. New York: International Music Company.

Lee, Sebastian. LE PREMIER PAS du jeune violoncelliste. Op. 101. Paris: Edition Musicales.

Lee, Sebastian. 1921. Melodische und Progressive Übungen. Op. 131. Toim: H. Becker. ED 979. Mainz: Schott.

Legg, Patt. 1990. Position Jazz. Up-beat, original pieces for cello duet. London: Faber Music.

Leichte Cello-Duette, II. Von der Klassik bis zur Gegenwart. 1963. Toim. M. Bendik & K. Storck. ED 5277. Mainz: Schott.

Mezó, Imre. 1968. Nine small duets for two violoncellos. Z. 5499. Budapest: Editio Musica.

Offenbach, Jacques. 2005. Cours methodique de duos pour deux violoncelles. Op. 49. Vol.1 & Vol.2. Toim. J.C. Keck. & C. Tricoire. S 1343 (1-2). Paris: Boosey & Hawkes ; Berlin: Bote & Bock.

Papp, Lajos. 1973. 15 Kleine Violoncelloduos. Z. 6722. Hungary: Editio Musica Budapest.

Popper, David. Suite für zwei Violoncelli. Op. 16. FH 2967. Leipzig: Friedrich Hofmeister Musikverlag.

- Romberg, Bernhard. Drei Duos für zwei Violoncelle. Op. 9. Vol. 1, 2 ja 3. Toim. Fr. Grützmacher. V.A. 1151. Leipzig: Breitkopf & Härtel.
- Romberg, Bernhard. 1988. Zwei Duette für zwei Violoncelli. Op. 33. Toim. T-M. Werner. GM 1296. Deutschland: Edition Kunzelmann.
- Servais, Francois. 1922. Six Caprices pour Violoncelle avec accompagnement d'un Violoncelle II. ad. lib. Op. 11. Toim. H. Becker. ED1111. Mainz: Schott.
- Triklir, JB. 1982. Six grand solos for the violoncello. Toim. C. Barritt & N. Pyron. 8214 U.S.A.: Grancino International Limited.
- Two`s company, Music for 2 Cellos. 1981. J.B.C. & Co. Ltd. 2029. London: Cramer Music.
- Violoncello duos for beginners. 1977. Vol.1. Toim. Á. Pejtsik. Z. 8158. Hungary: Editio Musica Budapest.
- Violoncello duos for beginners. 1999. vol.2. Toim. Á. Pejtsik. Z. 14 201. Hungary: Editio Musica Budapest.
- Viitala, Mauri. 1994. Kaipuu. Manuskripti.
- Wanek, Friedrich K. 1996. 7 Aphorismen für 2 Violoncelli. CB 154. Mainz: Schott.
- Waterfield, Polly and Lubach, Gillian. 1994. Polytekniks, Easy Cellos duets for Musical and Technical Accomplishment. ISBN 0 571 51490 1. London: Faber Music.

Konsertin käsikirjoitus

Juuli Ilmosen ja Johanna Tarkkasen opinnäytetyökonsertti 21.11.2008.

Tervetuloa selloduokonserttiimme.

Konserttimme poikkeaa hieman tavallisuudesta siinä, että tämä on osa opinnäytetyötämme, jossa listaamme ja arvioimme selloduomateriaalia.

Tästä syystä kerromme teille hieman jokaisesta teoksesta ennen kuin alamme soittaa. Näin voitte kuunnella soiton aikana huomionarvoisia asioita, joita kustakin teoksesta löytyy.

Valitsimme juuri tämän aiheen opinnäytetyöhömme siitä syystä, että se tuntui luonnolliselta oman selloduohistoriamme takia. Aloimme soittaa yhdessä täällä musiikkiopistoaikoinamme ja yhdessä jakamamme esiintymis- ja kilpailukokemuksemme ovat vaikuttaneet positiivisella tavalla soittajaidentiteetteihimme ja hioneet soitto- ja tulkintatapojamme yhteen vuosien mittaan.

Kävimme tätä työtä tehdessämme läpi suuren määrän selloduomateriaalia ja jokaisessa näissä valitsemissamme teoksissa on jokin piirre, jonka ansiosta se nousi positiivisesti esille muista saman tasoisista tai tyyllisistä teoksista.

Ensimmäinen esittämämme kappale on:

Lajos Papp (1935-): 15 pientä selloduokappaletta

Lajos Papp on suhteellisen tuntematon unkarilainen säveltäjä, joka on tehnyt sarjan selloduolle. Sarja koostuu viidestätoista pienestä osasta. Osat soveltuvat hyvin myös aloittelijoille vaativuustasonsa puolesta, sillä niissä vasen käsi liikkuu hyvin suppealla alueella, jolloin asemiin ei juuri ole tarvetta mennä. Melodiassa ja rytmiikassa voi havaita slaavilaista

tuntua, ja vaikka sävellykset ovat tasoltaan helppoja soittaa, on musiikki hyvin soivaa ja soljuvaa.

Kiinnittäkää huomiota edellämainittuihin asioihin nyt kuultavassa uudempaa musiikkia edustavassa kappaleessa.

(Tähän väliin soitamme kappaleen, kesto n.15min.)

Georg Philipp Telemann (1681-1767): Kaanon

Telemann syntyi Magdeburgissa Saksassa 1681. Georg ei koskaan saanut muodollista musiikin opetusta. Tästä huolimatta hän osasi jo kymmenvuotiaana soittaa huilua, viulua, sitraa ja kosketinsoittimia, ja teki samoihin aikoihin ensimmäiset sävellyksensä. Tässä kaanonissa on mielestämme huomion arvoista se, miten upealla tavalla kaanon on saatu soimaan ja miten linjakkaasti se soljuu eteenpäin vaikeasta sävellystekniikasta huolimatta. Tässä kaanonissa on soittajille kirjoitettu vain yksi rivi nuotteja. Systemi toimii siten, että toinen soittaja aloittaa alusta, ja kun hän on päässyt toiseen tahtiin, lähtee jälkimmäinen soittaja alusta soittamaan samaa stemmaa. Tämä vaatii soittajilta hyvin tarkkaa pulssia omassa soitossaan, sillä jos toinen tippuu, on mahdotonta saada kiinni siitä missä toinen menee. Soittajilla on myös oltava hyvin kehittynyt keskinäinen sanattoman viestinnän kyky, kun musiikin suuntia ja nyansseja ei varsinaisesti ole kirjoitettu, vaan niitä peilataan toisesta soittajasta soiton aikana.

Soitamme nyt siis Telemannin Kaanonin, joka kuuluu barokin aikakauteen.

Osat Spirituoso, Larghetto, Allegro assai.

(Sitten soitamme Kaanonin, kesto n.7min.)

Kokoelma: Le Jeune Violoncelliste a deux violoncelles

Kokoelma koostuu eri säveltäjien tunnetuimmista teoksista, joista on tehty sovituksia selloduolle.

Nämä sovitukset ovat mielestämme todella sellistiseen tapaan ja hyvin kirjoitettuja. Toisella soittajalla on selkeä melodialinja, mutta myöskään säestävässä roolissa oleva soittaja ei pääse vähällä, kun harmoniaa on luotu käyttämällä paljon pariääniä ja rytmiiikkaa.

Näissä seuraavissa teoksissa kannattaa tarkkailla ja kuunnella sitä, miten hyvin ne on kahdelle sellolle sovitettu.

Valitsimme näistä kokoelman teoksista konsertissa soitettaviksi seuraavat:

Corelli (1653-1713), Grave, joka kuuluu barokin aikakauden musiikkiin.
Schumann (1810-1856), The Lotus Flower, romantiikan aikakauden edustaja.

Bach (1685-1750), Aria, barokin aikakauden edustaja.

(Tähän väliin soitamme nuo kolme kappaletta, kesto n.20min.)

—Väliaika, jonka aikana tarjoamme pipareita ja glögiä—

Giacomo Cervetto (1682 – 1783): Divertimento I g-Moll Op. 4.

Valitsimme tämän teoksen soitettavaksi Originalwerke der Frühklassik – vihosta, johon on koottu alkuperäisiä selloduoja 1600-luvun lopulta 1800-luvun alkupuolelle asti. Harjoittelimme samasta vihosta löytyvää Brevalin selloduoja 1,5 vuotta sitten, kun löysimme tämän Cerveton duon.

Ihastuimme sen melodisuuteen ja soivuuteen, ja harjoittelimme sitä omaksi iloksemme aina silloin tällöin, ennen kuin päätimme soittaa sen konsertissamme.

Tämä duo on luonteeltaan tyypillisen klassinen, ja nuottikuva on selkeä ja mukava lukea.

Soitamme osat Adagio, Andantino, Tempo comodo, Piu Andante (Presto)

(Sitten soitamme Divertimenton, kesto n.15min.)

Sebastian Lee (1805-1887): Duetto nro. 6 Op. 60

Sebastian Lee syntyi Saksassa 1805. Hän oli itse sellisti, ja kehitti aikanaan sellonsoittometodin, joka oli yhdistelmä ranskalaisesta ja saksalaisesta koulukunnasta. Hänen säveltämänsä selloduot ja etydit ovat edelleen käytössä opetusmateriaalina ympäri maailmaa. (Battey 2008, 79.)

Valitsimme tämän teoksen konserttiin, koska mielestämme se soi niin hyvin kahdelle sellolle, johtuen suurelta osin siitä, että säveltäjä itse tiesi miten hyödyntää sellon parhaita ominaisuuksia, ja miten välttää turhia teknisiä vaikeuksia kappaleissa.

Soitamme Leen dueton, jossa romantiikan aikakausi on hyvin kuultavissa. Osat Allegro risoluto, Andante, Allegretto.

(Tämän soitamme viimeiseksi kappaleeksi, kesto n.15min.)

Kiitämme kaikkia paikalla olijoita, taustajoukkoja sekä Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistoa tämän konsertin mahdollistamisesta.